

2006

Osobní vztlakové prostředky - Část 10: Výběr a použití osobních vztlakových prostředků a jiných srovnatelných prostředků	ČSN EN ISO 12402-10 83 2865
--	---------------------------------------

idt ISO 12402-10:2006

Personal flotation devices - Part 10: Selection and application of personal flotation devices and other relevant devices

Équipements individuels de flottabilité - Partie 10: Sélection et application des équipements individuels de flottabilité et d'autres équipements pertinents

Persönliche Auftriebsmittel - Teil 10: Auswahl und Anwendung von Persönlichen Auftriebsmitteln und anderen entsprechenden Geräten

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 12402-10:2006. Překlad byl zajištěn Českým normalizačním institutem. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 12402-10:2006. It was translated by Czech Standards Institute. It has the same status as the official version.

	© Český normalizační institut, 2006 76290 Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.
--	--

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 12401 dosud nezavedena

ISO 12402-1:2005 zavedena v ČSN EN ISO 12402-1:2006 (83 2865) Osobní vztlakové prostředky - Část 1: Záchrané vesty pro použití na námořních lodích - Požadavky na bezpečnost

ISO 12402-2 nezavedena

ISO 12402-3 nezavedena

ISO 12402-4 nezavedena

ISO 12402-5 nezavedena

ISO 12402-6 nezavedena

ISO 12402-7 nezavedena

ISO 12402-8 zavedena v ČSN EN ISO 12402-8 (83 2865) Osobní vztlakové prostředky - Část 8: Příslušenství - Požadavky na bezpečnost a metody zkoušení

ISO 12402-9 nezavedena

ISO 15027-1 zavedena v ČSN EN ISO 15027-1 (83 2762) Oděvy chránící proti podchlazení ve vodě - Část 1: Oděvy pro stálé nošení, požadavky včetně bezpečnosti

ISO 15027-2 zavedena v ČSN EN ISO 15027-2 (83 2762) Oděvy chránící proti podchlazení ve vodě - Část 2: Záchrané oděvy, požadavky včetně bezpečnosti

ISO 15027-3 zavedena v ČSN EN ISO 15027-3 (83 2762) Oděvy chránící proti podchlazení ve vodě - Část 3: Zkušební metody

Citované předpisy

SOLAS 1974 Mezinárodní úmluva o bezpečnosti lidského života na moři v platném znění je v České republice zveřejněna Sdělením č. 52/1995 Sb. Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Mezinárodní úmluvy o bezpečnosti lidského života na moři (SOLAS), 1974, a o přístupu Československé socialistické republiky k Protokolu 1978 k Mezinárodní úmluvě o bezpečnosti lidského života na moři, 1974.

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k úvodu a k článkům 5.5.1 a 6.2.2 doplněny informativní národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: VOP-026 ©ternberk, s.p., IČ 00000493, Ing. Jiří Planička

Technická normalizační komise: TNK 3 Osobní ochranné prostředky

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Oldřich Čermák

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN 12402-10 Únor 2006
---	------------------------------

ICS 13.340

Nahrazuje CR 13033:1997

Osobní vztlakové prostředky -
Část 10: Výběr a použití osobních vztlakových prostředků
a jiných srovnatelných prostředků
(ISO 12402-10:2006)

Personal flotation devices -
Part 10: Selection and application of personal flotation devices
and other relevant devices
(ISO 12402-10:2006)

Équipements individuels de flottabilité -
Partie 10: Sélection et application des
équipements
individuels de flottabilité et d'autres
équipements
pertinents
(ISO 12402-10:2006)

Persönliche Auftriebsmittel -
Teil 10: Auswahl und Anwendung von
Persönlichen
Auftriebsmitteln und anderen entsprechenden
Geräten
(ISO 12402-10:2006)

Tato evropská norma byla schválena CEN 2006-02-06.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Maltu, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2006 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky Ref. č.
EN ISO 12402-10:2006 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Obsah

Strana

Předmluva

..... 5

Úvod

..... 6

1 Předmět
normy

.. 8

2 Citované normativní
dokumenty.....

8

3 Termíny a
definice

9

4 Klasifikace, rizika a doporučené oblasti použití
PFD.....

11

4.1

Všeobecně

..... 11

4.2 Kritéria
účinnosti

12

4.3 Úroveň
účinnosti

14

4.4 Výběr a
použití

.. 14

5 Základní prvky sledované legislativními orgány, výrobci, prodejci a
uživateli.....

16

5.1 Osobní vztlkové prostředky

(PFD).....	16
5.2 Příslušenství	17
5.3 Oděvy chránící proti podchlazení ve vodě.....	18
6 Návod pro zvládnutí rizik utonutí.....	18
6.1 Všeobecně	18
6.2 Popis provozu a prostředí.....	18
6.3 Identifikace oblastí rizika a zjištění úrovně bezpečnosti.....	19
6.4 Návod pro identifikaci opatření ke zvládnutí rizik	19
6.5 Návod pro výběr opatření ke zvládnutí rizik	20
6.6 Návod pro výběr osobních ochranných prostředků	20
6.7 Kontrolní seznamy	21
Příloha A (informativní) Seznam termínů stanovených v ISO 15027-1.....	23
Příloha ZA (informativní) Ustanovení této evropské normy vyjadřující základní požadavky nebo jiná ustanovení směrnic EC.....	25

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 12402-10:2006) byl vypracován technickou komisí CEN/TC 162 „Ochranné oděvy včetně ochrany rukou a paží a záchranných vest“, jejíž sekretariát zajišťuje DIN, ve spolupráci s technickou komisí ISO/TC 188 „Malá plavidla“.

Této evropské normě je nutno nejpozději do srpna 2006 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání a národní normy, které jsou s ní v rozporu je nutno zrušit nejpozději do srpna 2006.

Tento dokument nahrazuje CR 13033:1997.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německo, Nizozemska, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

ISO 12402 se skládá z následujících částí pod všeobecným názvem Osobní vztlakové prostředky:

- *Část 1: Záchrané vesty pro použití na námořních lodích - Požadavky na bezpečnost*
- *Část 2: Záchrané vesty, úroveň účinnosti 275 - Požadavky na bezpečnost*
- *Část 3: Záchrané vesty, úroveň účinnosti 150 - Požadavky na bezpečnost*
- *Část 4: Záchrané vesty, úroveň účinnosti 100 - Požadavky na bezpečnost*
- *Část 5: Plovací pomůcky (úroveň 50) - Požadavky na bezpečnost*
- *Část 6: Záchrané vesty a plovací pomůcky pro zvláštní účely - Požadavky na bezpečnost a doplňkové metody zkoušení*
- *Část 7: Materiály a součásti - Požadavky na bezpečnost a metody zkoušení*
- *Část 8: Příslušenství - Požadavky na bezpečnost a metody zkoušení*
- *Část 9: Metody zkoušení*
- *Část 10: Výběr a použití osobních vztlakových prostředků a jiných srovnatelných prostředků*

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy ISO 12402-10:2006 byl schválen CEN jako EN ISO 12402-10:2006 bez jakýchkoliv modifikací.

Strana 6

Úvod

ISO 12402 byla vypracována pro poskytnutí návodu při navrhování a používání osobních vztlakových prostředků (dále uváděných jako PFD*) pro osoby zabývající se činnostmi na vodě nebo v její blízkosti při práci nebo ve volném čase. PFD vyrobené, vybrané a udržované podle této normy poskytnou přiměřenou záruku bezpečnosti před utonutím osobě, která se ocitla ve vodě.

Požadavky na záchrané vesty na velkých obchodních námořních lodích jsou upraveny Mezinárodní námořní organizací (IMO) v souladu s Mezinárodní úmluvou o bezpečnosti lidského života na moři (SOLAS). ISO 12402-

1 je určena pro záchranné vesty pro námořní lodě.

ISO 12402 umožňuje použít pro zajištění vztlaku PFD široký výběr materiálů nebo konstrukcí, z nichž některé mohou vyžadovat přípravu před vstupem do vody (např. nafouknutí komor plynem z tlakové láhve nebo nafouknutí ústy). PFD se dělí do dvou následujících hlavních tříd:

- prostředky poskytující uživateli ve vodě podporu v poloze obličejem nahoru bez ohledu na jeho fyzickou kondici (záchranné vesty);
- prostředky vyžadující, aby uživatel plaval a vykonával další pohyby k dosažení polohy s obličejem mimo vodu (plovací pomůcky).

V těchto dvou hlavních třídách je několik úrovní podpory, druhů vztlaku, způsobů aktivace nafukovacích prostředků a pomocných prvků (jako jsou prostředky pro zjištění polohy); všechny mají vliv na pravděpodobnost uživatelova přežití. Mezi různými druhy umožňujícími vztlak mohou být nafukovací PFD, které buď poskytují plný vztlak bez jakéhokoliv jiného zásahu uživatele než je jejich nošení (tj. PFD nafukované plně automaticky), nebo vyžadují, aby uživatel inicioval nafouknutí. PFD kombinovaného typu vždy poskytují určitý vztlak, ale k dosažení plného vztlaku je nutno použít tytéž způsoby aktivace jako u nafukovacích. U PFD s vnitřním vztlakovým materiálem uživatel potřebuje pouze obléci PFD k dosažení účinnosti příslušné třídy.

PFD, které nevyžadují zásah uživatele (PFD s automatickou funkcí), jsou vhodné při činnostech, kdy se osoby mohou ocitnout ve vodě neočekávaně. PFD vyžadující zásah uživatele (např. manuálně nafukované) jsou vhodné pro použití pouze v případech, kdy uživatel předpokládá, že bude dostatek času k vyvinutí plného vztlaku nebo pomoc nablízku. V každé situaci musí uživatel zajistit, že funkce PFD je vhodná pro dané použití. Shoda PFD s touto částí ISO 12402 nezaručuje, že PFD je vhodný za všech okolností. Příslušný rozsah požadovaných prohlídek a údržby je dalším velmi důležitým faktorem ve výběru a použití jednotlivých PFD.

ISO 12402 slouží jako návod pro výrobce, zákazníky a uživatele takového bezpečnostního vybavení, které zajistí potřebnou účinnost při použití. Stejně nezbytná je pro konstruktéry, aby bylo možno vyrobit pohodlné a přitažlivé prostředky pro jejich stálé nošení na vodě nebo blízko vody, spíše než pro jejich uložení ve schránce pro použití v případě nebezpečí. Tato část ISO 12402 neplatí pro házecí prostředky a plovací podušky. Prvořadou funkcí PFD je poskytnout uživateli přiměřenou bezpečnost ve vodě. Některé PFD mají v obou třídách alternativní vlastnosti a jsou v některých situacích vhodnější nebo jsou snadněji použitelné a udržovatelné než jiné. Důležité alternativy, které umožňuje ISO 12402, jsou následující:

- poskytnutí vyšších úrovní podpory (úrovně 100, 150 nebo 275), které obvykle při nadnášení uživatele dávají větší volnou výšku nad hladinou (při umožnění vyzvednutí uživatele z vody místo toho, aby unikal vlnám), nebo poskytnutí lehčích nebo méně objemných PFD (úrovně 50 až 100);
- poskytnutí takových druhů vztlaku (s vnitřní vztlakovou pěnou, kombinované, nafukovací), které uvedou do souladu někdy rozporné potřeby spolehlivosti a trvanlivosti, použití ve vodě a stálého nošení;
- poskytnutí PFD s automatickou funkcí (s vnitřním vztlakovým materiálem nebo automaticky nafukované), které nadnášejí uživatele bez jakéhokoliv zásahu do jejich částí mimo jejich počátečního obléknutí (včetně řádné prohlídky a uvedení do původního stavu u nafukovacích typů); nebo umožnění regulace vztlaku PFD uživatelem ručně nebo ústy;
- pomoc při vyhledání uživatele (prostředky pro zjištění polohy) a jeho vyzvednutí z vody.

PFD poskytují různé stupně vztlaku formou oděvních součástí, které mají nízkou hmotnost a jsou tak objemné a omezující, jak je nezbytné pro jejich zamýšlené použití. Při oblečení musí dobře sedět, aby poskytovaly správnou podporu ve vodě a musí umožnit uživateli plavat nebo aktivně pomáhat sobě nebo jiným. Zvolený PFD musí zajistit, že uživatel je udržován s ústy a nosem nad vodou za předpokládaných podmínek použití a že je schopen pomoci.

*) NÁRODNÍ POZNÁMKA Zkratka z anglického „Personal Flotation Devices“.

Strana 7

Za určitých podmínek (jako jsou bouřlivá voda a vlny), při použití vodotěsného a vícevrstvého oblečení, které poskytuje (záměrně nebo jinak) přídatný vztlak nebo při použití vybavení s přídatnou hmotností (např. opasky s nářadím) bude pravděpodobně změněna účinnost PFD. Uživatelé, majitelé a zaměstnavatelé musí zajistit, že zvolí PFD se zřetelem na tyto skutečnosti. Podobně PFD také nemusí být účinné za extrémních teplot, třebaže jsou plně schváleny podle této části ISO 12402. PFD mohou být také ovlivněny dalšími podmínkami použití jako je vystavení vlivům chemických látek nebo svařování a mohou vyžadovat přídatnou ochranu pro splnění zvláštních požadavků použití. Jestliže uživatel hodlá použít PFD v takových podmínkách, musí zajistit, že PFD nebude nepříznivě ovlivněn. Tato část ISO 12402 také připouští, že PFD může být nedílnou částí bezpečnostních strojů konstruovaných v souladu s ISO 12401, nebo může být nedílnou částí oděvů pro jiné použití, např. pro poskytnutí tepelné ochrany během pobytu ve vodě a v tom případě je požadováno, aby kompletní sestava tak jak je používána odpovídala této části ISO 12402.

V souboru vlastností požadovaných od PFD musí být také vzata v úvahu předpokládaná doba použitelnosti, kterou uživatel může očekávat. Ačkoliv PFD odpovídající technickým podmínkám musí mít pevnou konstrukci a materiály, jeho možná životnost často závisí na podmínkách používání a skladování, za které odpovídá majitel, uživatel a/nebo zaměstnavatel. Mimoto, ačkoliv provozní zkoušky zahrnují předpokládaná závažná hlediska účinnosti při skutečném používání, nemusí přesně simulovat všechny jeho podmínky. Například skutečnost, že prostředek vyhoví při zkoušce samočinného vzpřímení popsané v této normě a provedené v plavkách nezaručuje, že uvede do této polohy uživatele, který je v bezvědomí a je oblečen do nepromokavého oděvu; v žádném případě zde nelze očekávat plnou ochranu dýchacích cest osoby v bezvědomí v bouřlivé vodě. Nepromokavý oděv může zadržovat vzduch a bránit schopnosti samočinného vzpřímení záchranné vesty.

Je nezbytné, aby majitelé, uživatelé a zaměstnavatelé vybírali PFD odpovídající správným kritériím pro ty podmínky, ve kterých budou používány. Výrobci a prodejci PFD musí před nákupem jasně vysvětlit budoucím zákazníkům vlastnosti výrobku, alternativy výběru a omezení pro běžné použití.

Rovněž by tato rámcová legislativa týkající se nošení těchto oděvních součástí měla pečlivě zvažovat, která třída a úroveň účinnosti je nejvhodnější pro předvídatelné podmínky použití při uvažování spíše vyšších rizik. S těmito vyššími riziky se musí počítat pro nejvyšší pravděpodobnost výskytu náhodného pádu do vody a očekávaných následků v takových nebezpečích. Více informací pro výběr a používání je uvedeno v ISO 12402-10.

Strana 8

1 Předmět normy

Tato část ISO 12402 stanoví směrnice pro výběr a použití osobních vztlakových prostředků vyhovujících příslušným jiným částem ISO 12402 a oděvům chránícím proti podchlazení ve vodě podle ISO 15027-1 až ISO 15027-3.

-- Vynechaný text --